

ASIE – Blízky Východ

Malá Asie
Arabský poloostrov
Perský záliv

Regiony Asie

Geografické rozdělení

1. Severní Asie
(Rusko – Sibiř)
2. Střední Asie
(Kazachstán a okolí)
3. Západní Asie -
Blízký Východ
(Arabský pol.)
4. Jižní Asie
(Indie a Pákistán)
5. Východní Asie - Dálný
Východ (Čína)
6. Jihovýchodní Asie
(Thajsko, Indonésie)

Blízký Východ (západní, jihozápadní Asie)

- Terminologicky někdy rozlišujeme **Blízký Východ** (Turecko, Sýrie, Izrael, Egypt) a **Střední Východ** (země Perského zálivu a Írán);
- **Kolébka civilizací a náboženství;**
- **Centrum islámu** (+ sev.Afrika),
- **Arabský poloostrov** (největší poloostrov světa) místem bohatých ropných zásob;
- **Oblast trvalého napětí** (ropa, sucho, přelidnění, diktatury, nesvoboda);
- Obyvatelstvo **europoidní;**

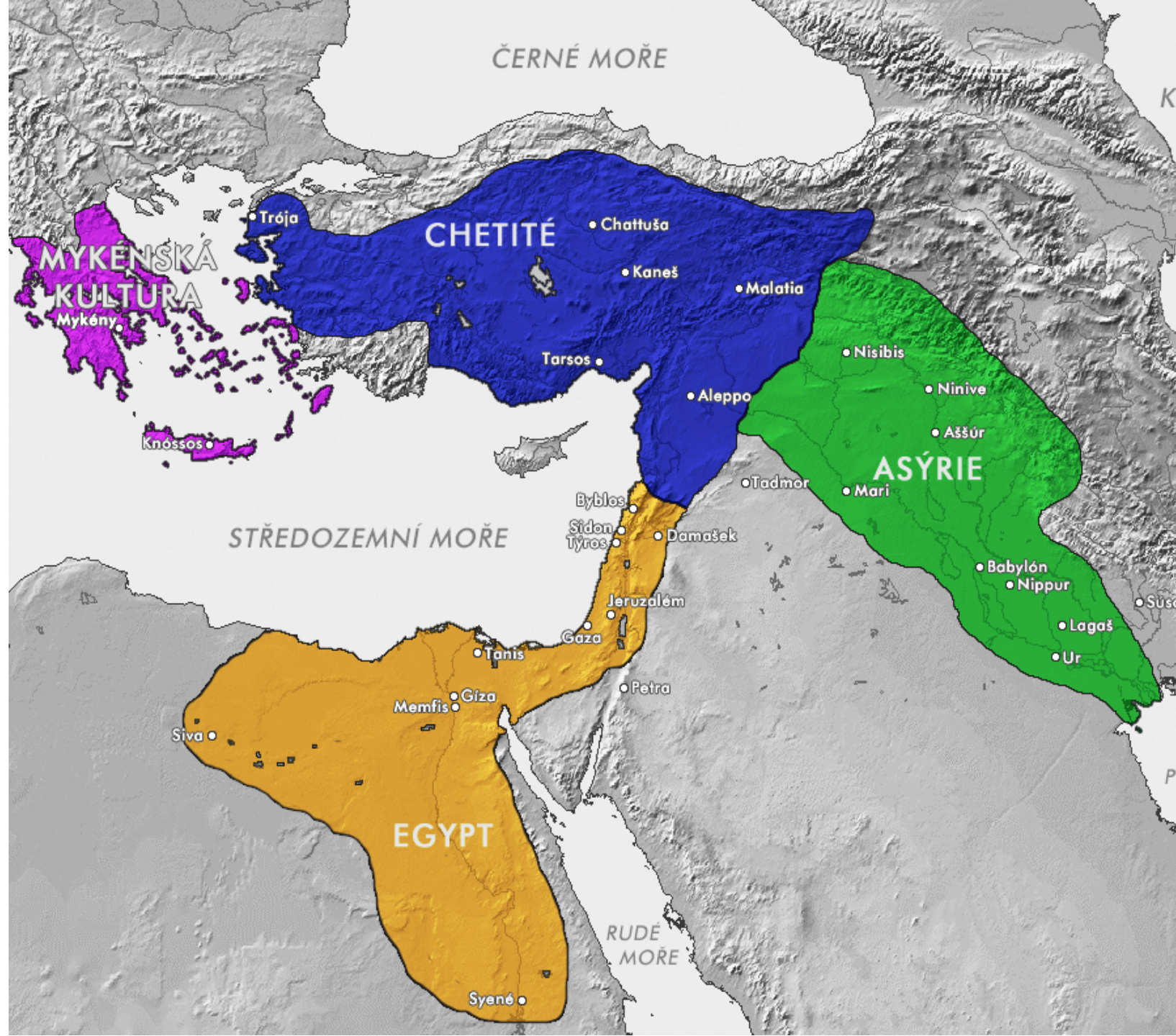

- Většina obyvatel na vesnicích, vysoká ngramotnost;
- Chov koz, ovcí a velbloudů;
- Velké sociální rozdíly, nedostatek vody;
- **Zdrojová oblast uprchlíků v Evropě.**

Blízký Východ = kolébka civilizací

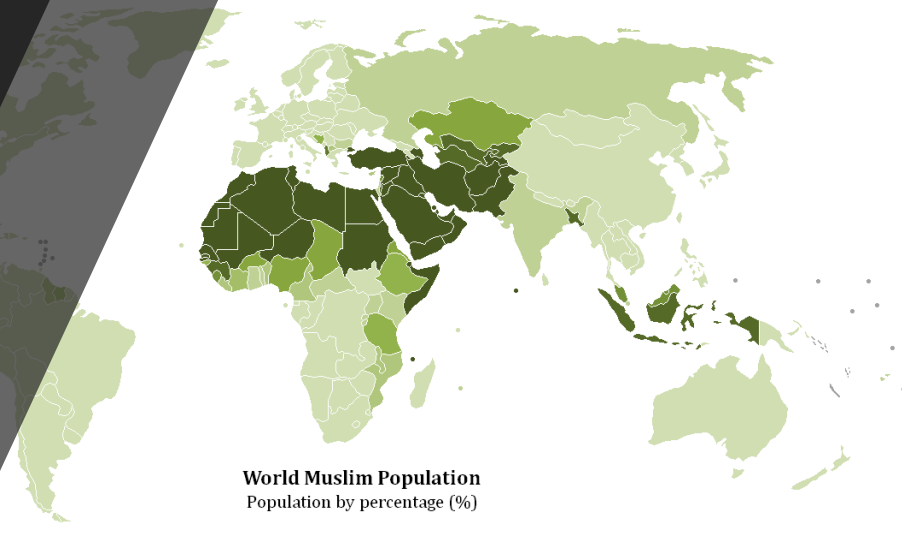
V údolí velkých řek v oblasti dnešního Blízkého východu vznikly nejstarší lidské civilizace:

- **Egyptská** v údolí řeky Nil;
- **Sumersko-akkadská** na soutoku řek Eufrat a Tigris (Mezopotámie s nejstarším zemědělským společenstvím);
- **Palestina a Izrael**, území v okolí řeky Jordán;
- **Chetitě (Hetejci)**, dnešní Turecko, mistři v odlévání kovů.

Islám /reformace judaismu/ náboženství Blízkého Východu

- **Islám = arabský svět**, monoteistické (jeden bůh) náboženství, učení proroka Mohameda (7.st.n.l.), reformované křesťanství;
- **Bůh je Alláh**, odevzdání se Alláhu, základní kniha je **Korán**, stoupenec Islámu je **muslim**;
- až 2 miliardy stoupenců /roste/, rozšířeno **Blízký a Střední Východ, severní Afrika**, některé oblasti Ruska.

Šaría /islámské právo/ státy uplatňující uplatňují vztah člověka a Alláha a až poté je vnímán právní systém.

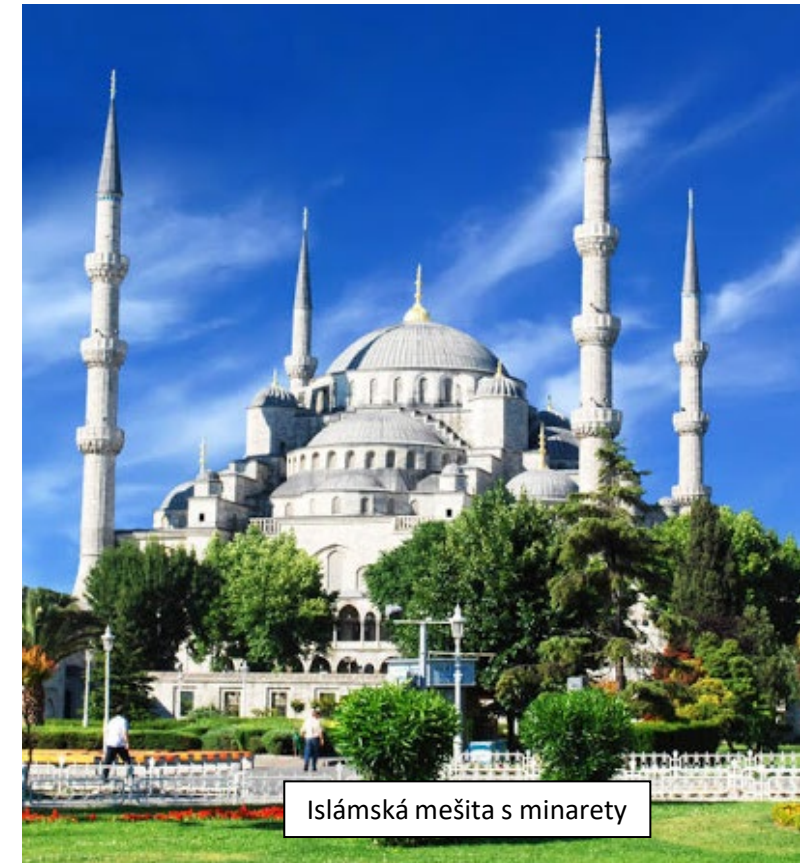
Sekulární stát ... stát u něhož je vyloučen vliv církve, ale současně je zajištěna svoboda vyznání.

Synagoga (židovská)

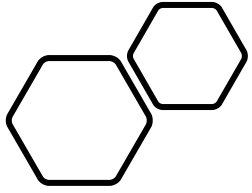

Pravoslavný kostel

Islámská mešita s minarety

Náboženské stavby - rozlišujeme

Přírodní podmínky Blízkého východu

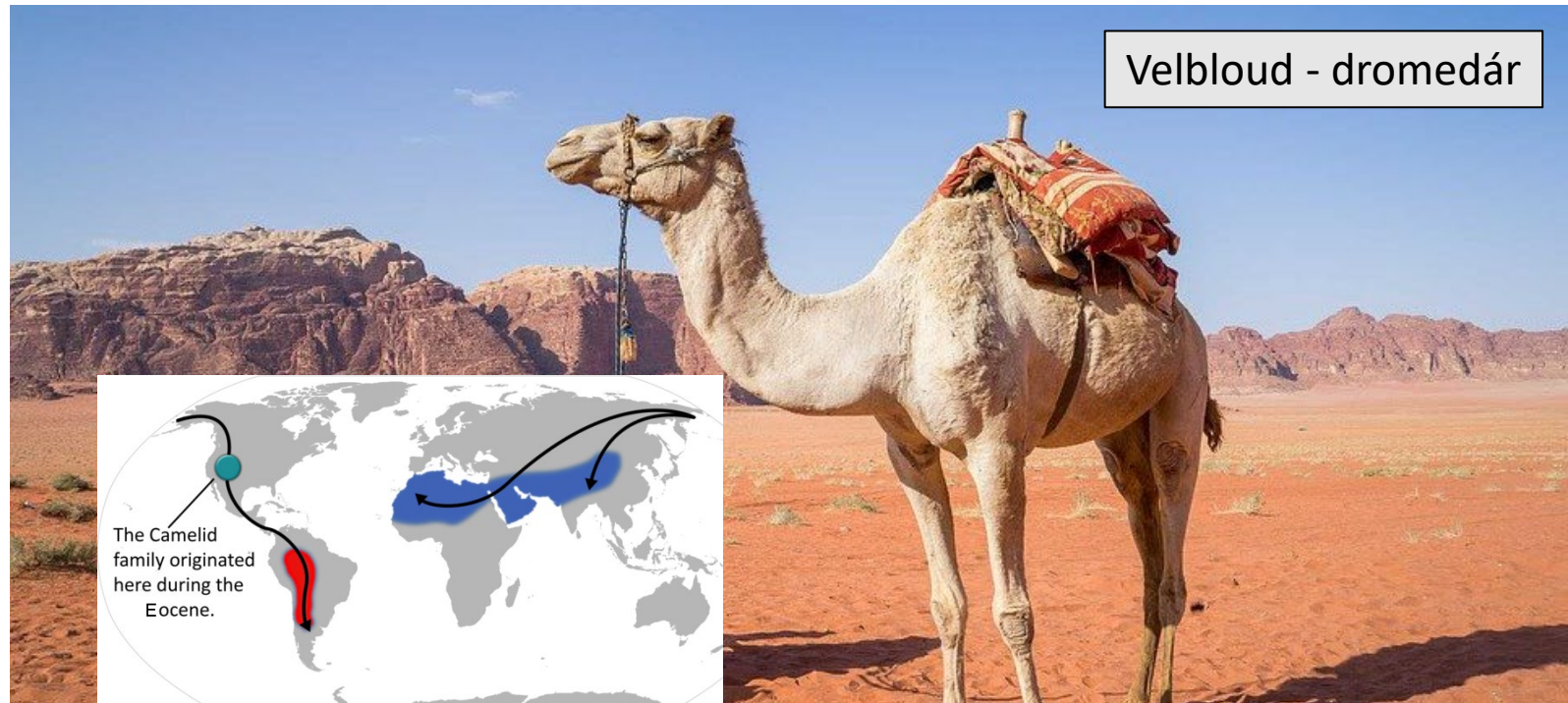
- Suché subtropické až tropické podnebí;
- Arabský poloostrov a oblast Perského zálivu pokrývají **pouště a polopouště**;
- **Nejznámější řeky Eufrat a Tigris** protékající Mezopotámskou nížinou;
- **Pohoří Taurus** (Turecko) a **Íránská vysočina**, jinak rovinnaté směrem k oceánu;
- **Oázy** místa kde vyvěrá voda na povrch.
- Typické zvíře **jednohrbý velbloud** (původem z Jižní Ameriky viz obrázek).

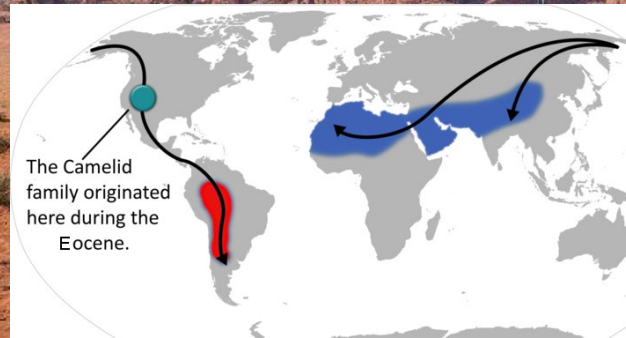
pískomil

datlovník

Velbloud - dromedár

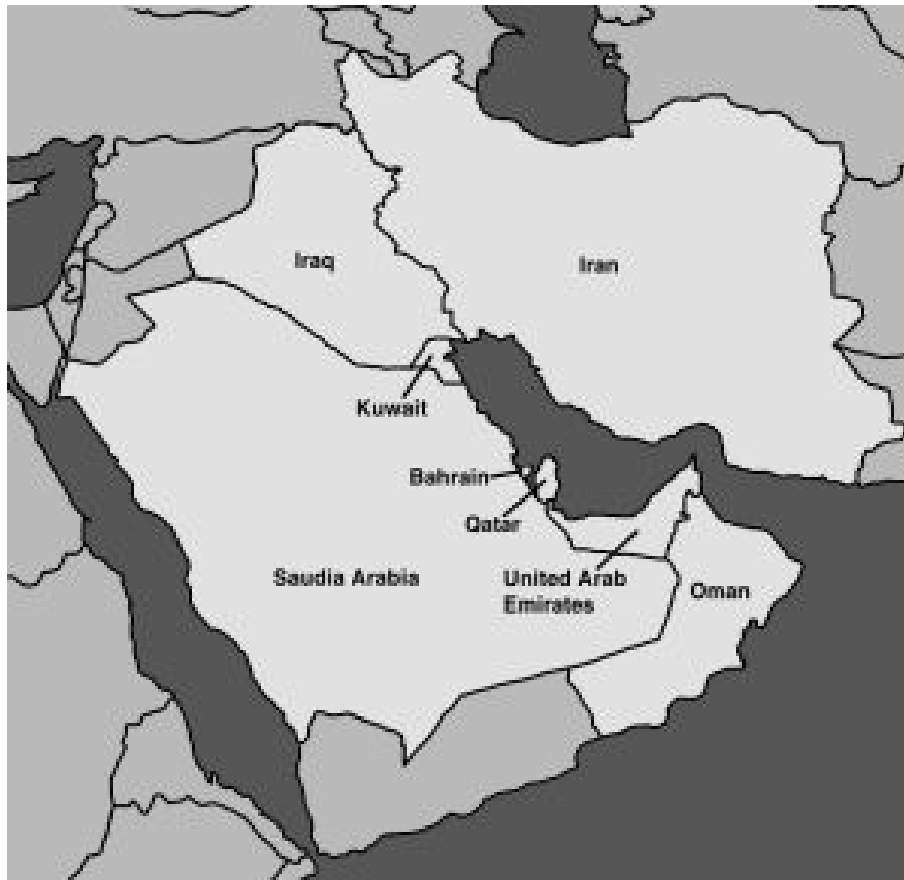

Přírodní podmínky Blízkého východu – vyplň!!

- 1) Nevětší poloostrov světa
- 2) K Evropě se přibližuje další poloostrov
- 3) Ve Středozemním moři leží ostrov
- 4) K Atlantickému oceánu patří dvě moře a
- 5) K Indickému oceánu patří rovněž dvě moře a
- 6) Hluboko do pevniny zabíhá záliv
- 7) Nejnižším místem v Asii (- 400 m) je
- 8) Významnou nížinou je
- 9) Protékají ji dvě řeky A
- 10) Ostrov Malá Asie vyplňuje pohoří a zemi Irán pohoří

STÁTÝ PERSKÉHO ZÁLIVU

Ohnisko napětí současného světa

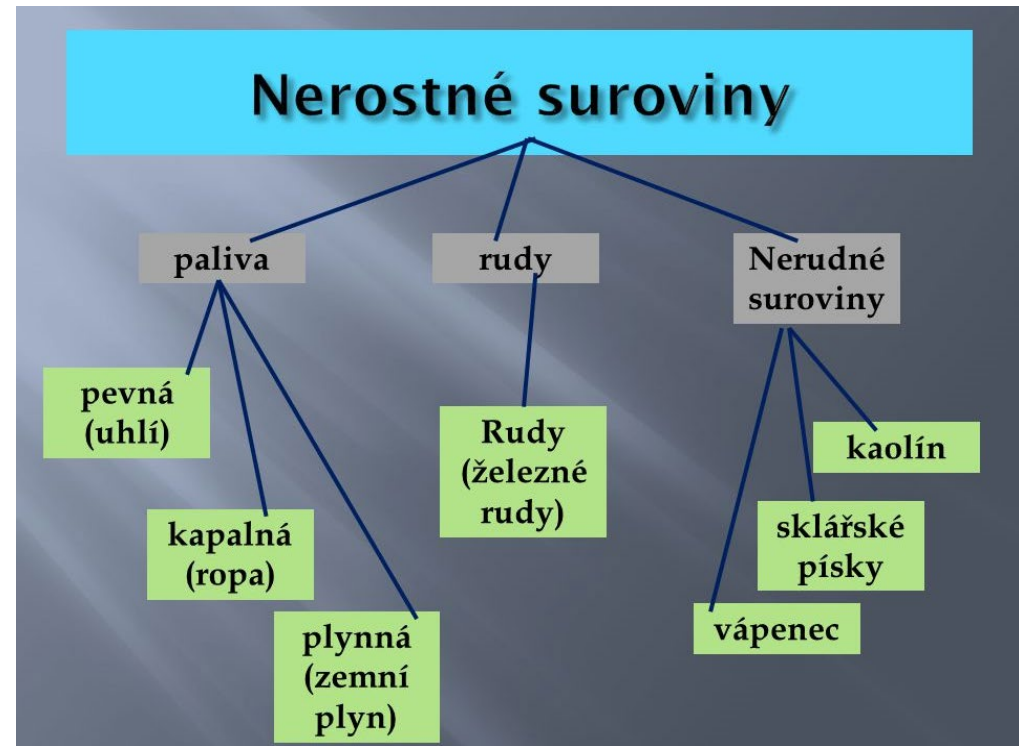

Základní informace

- Obrovské zásoby ropy = rychlý růst hospodářství a z důvodu toho středem světového zájmu;
- Trpí nedostatkem vody (odsolování) = malý význam zemědělství;
- Významná námořní doprava (ropné terminály);
- Ohnisko napětí současného světa.

NEROSTNÉ /NEOBNOVITELNÉ/ SUROVINY

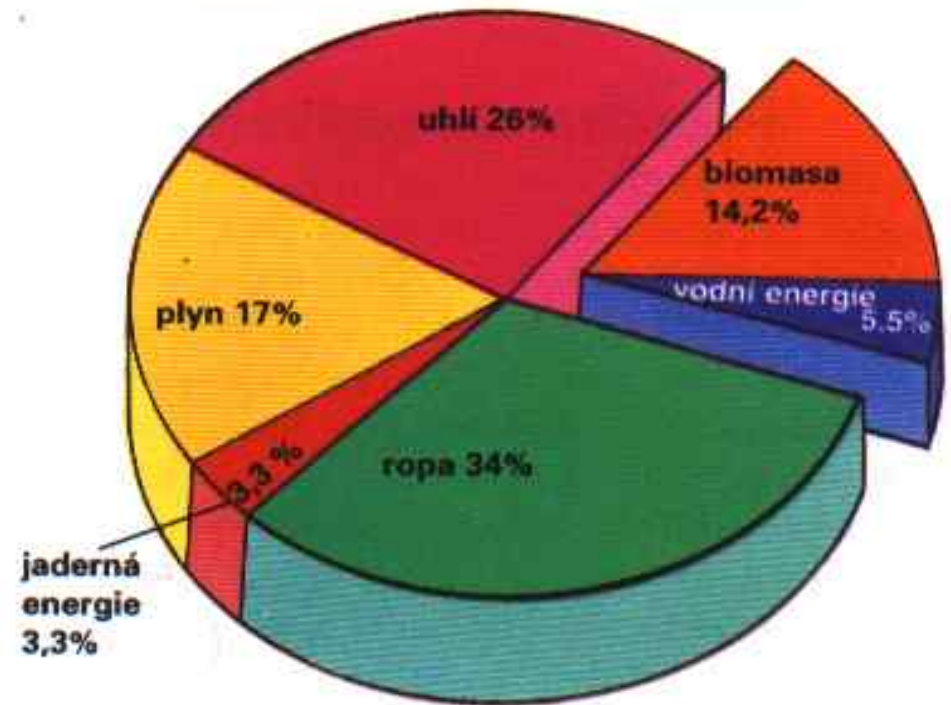

Ropa

Barel = 159 litrů

- **Fosilní neobnovitelná nerostná surovina /černé zlato, surová nafta/**
- Vznik ze zbytků odumřelých organismů za nepřístupu vzduchu;
- Tmavě zbarvená olejovitá směs kapalných uhlovodíků.
- Doprava ropovodem k nám hlavně z Ruska /60%/, Ázerbájdžán /30%/...
- **V ASII JE ROPA**
 - Arabský poloostrov
 - Kaspické moře
 - Rusko
- **Využití**
 - doprava
 - plasty, další chemikálie
 - léčiva, herbicidy, zdroj síry

SVĚTOVÁ SPOTŘEBA ENERGIE

**OPEC organizace 14 zemí
vyvážejících ropu**

**Hlavní spotřeba USA, Evropská Unie,
Čína, Japonsko.**

Ropa

Něco o ropě... otázky??

1. Proč je ropa důležitá?
2. K čemu se využívá?
3. Jak se dopravuje?
4. Kde v Asii najdeme naleziště ropy?
5. Co znamená OPEC?

Státy Perského zálivu (8 států) /Najdi na google maps/

- **Bahrain (Manáma)** – malý ostrovní stát, artézské studny.
- **Irák (Baghdád)** – Mezopotámie, válka (svrhnutý diktátor), Kurdská menšina.
- **Irán (Teherán)** – hornatý zemědělský rozvojový stát (podle USA patří k ose zla).
- **Katar (Dauhá)**
- **Kuvajt (Kuvajt)** – rok 1990 válka s Irákem (Mina Al-Áhmadi – významný terminál).
- **Omán (Maskat)** – sultanát
- **Saúdská Arábie (Rijád)** – království, největší stát oblasti s největšími zásobami ropy, poutní místa (Mekka a Medina)
- **Spojené arabské emiráty (Abú Zabí)**

Samostatná práce

Doplň chybějící informace (použij internet, učebnici)

1. V celé oblasti převažují muslimové, výjimku tvoří pouze stát....., kde převládá..... náboženství.
2. Rozmístění obyvatel v JZ Asii ovlivňují dva činitelé:.....a.....
3. Nejvíce ropy na světě těží.....(.....mil. tun/rok)
4. Které státy mají výkonné hospodářství i bez těžby ropy.....a.....
5. Tato oblast je typická svými konflikty, které znáš
6. Nejrozšířenějším náboženstvím je....., jak se nazývá jeho zakladatel....., kolik věřících má v současnosti..... (? místo), co je to Korán.....a co je Šaría..... a co ramadán

Izrael – Republika – Židovský stát

- Hlavním město **Jeruzalém** /židovské, křesťanské, muslimské město/, mnoho památek;
- **Hebrejšтина a arabština**, jediný židovský stát po roce 1948;
- **Řeka Jordán**, Izrael jako západní břeh Jordánu
- **Galilejské jezero** na severu s úrodnými oblastmi viz obr. dole;
- **Mrtvé moře** /nejslanější na jezero až 40% soli, -400 m pod úrovní moře/;
- **Výrazně podporovány USA**, ekonomicky velmi rozvinuti na rozdíl od ostatní Asie.

Islámský stát, Irák a Sýrie

- Islámský stát radikální islámská teroristická organizace původem z Iráku;
- Kolem roku 2014 dobyla území na území Iráku a Sýrie a vyhlásili **neuznaný muslimský stát** (označovaný ISIL, ISIS);
- **Silná interpretace Islámu** (sunnitský islám) a jeho práva **Šaría** s násilím na obyvatelstvu (jiná víra, ženy).

